

IZVEŠTAJ **sa stručno poslovne konferencije autobuskih prevoznika BusConnect2025**

Poslovno udruženje drumskog saobraćaja **Srbijatransport** Beograd i Poslovno udruženje drumskog transporta **Panontransport** Novi Sad su organizovali **stručno poslovnu konferenciju BusConnect2025**, koja je bila najveći skup autobuskih prevoznika i pratećih delatnosti u regionu. Organizatori skupa su relevantni i reprezentativni predstavnici poslodavaca sektora javnog prevoza putnika, te su razgovori i zaključci sa skupa od velike koristi za kreiranje politika, strategija i ciljeva u sektoru.

BusConnect2025 se održao **od 27.02.2025. do 01.03.2025.godine** u **ZEPTER hotelu Vrnjačka Banja**, pod sloganom: **RAZGOVOR JE LEKOVIT, POŽELJAN I KORISTAN**.

Na konferenciji je se okupio veliki broj predstavnika državnih i privrednih subjekata i donosioca odluka u sektoru drumskog transporta putnika, pružajući jedinstvenu priliku za međusobno upoznavanje, povezivanje, saradnju, promociju usluga i proizvoda, koji su značajni za sektor autobuskih prevoznika i mobilnost.

Iz stručnog i poslovnog ugla smo sagledali moguće izazove, pretnje, slabosti i razvojne potencijale javnog prevoza putnika u cilju kreiranja boljeg poslovnog ambijenta i unapređenja kvaliteta usluga mobilnosti u Srbiji i regionu.

Veliku zahvalnost za organizaciju skupa izražavamo kompanijama: Bus Logic – bus sistem, Klimatronik centar, Lukoil, Centar za menadžment, Jugoslovenskoj asocijaciji turističkih agencija YUTA, Stalnoj konferenciji gradova i opština, Zavodu za unapređenje obrazovanja i vaspitanja, kao i medijskim sponzorima Pluton Logistics i Energija Balkana.

Posebnu zahvalnost na podršci i aktivnom učešću zahvaljujemo Ministarstvu građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, Ministarstvu unutrašnjih poslova Agenciji za bezbednost saobraćaja.

Velika nam je čast bila na odzivu i aktivnom radu na konferenciji kolega sa Saobraćajnog fakulteta i Tehničkog fakulteta u Novom Sadu.

Pored 68 prevoznika iz Republike Srbije, skupu su se odazvali predstavnici lokalnih samouprava, internet platformi za prodaju autobuskih karata, predstavnici turističkih agencija i mnogi drugi koji rade i sarađuju sa sektorom autobuskih prevoznika.

Stručno poslovni skup BusConnect ima regionalni karakter i tom smislu je posebno značajan. Na skupu su uzeli učešće i dali svoj sjajan doprinos naše kolege iz regiona, iz Slovenije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Severne Makedonije.

Očekivanja su da predložena rešenja unaprediti organizaciju komunalnu delatnost gradsko-prigradskog i lokalnog linijskog prevoza, ali i međumjesnog, posebnog linijskog i vanlinijskog prevoza putnika, kao i dalje aktivnosti na suzbijanju nelegalnog rada i sive ekonomije. Takođe su kreirani predlozi koji mogu značajno unaprediti kvalitete usluge korisnicima prevoza (putnicima) uz dalju implementaciju digitalizacije i dovesti do unapređenja konkurentnosti u sektoru. Takođe je ukazano na važnost organizacije sistema, planiranja i sprovođenja mera koje vode društvo ka dekarbonizaciji, zaštiti životne sredine, zaštiti na radu, energetske efikasnosti i odgovornom poslovanju.

Dogovoreno je da se skup održava godišnje a sledeći BusConnect je zakazan za 26.02.2026.god

Na skupu su usvojeni sledeći zaključci:

- 1.** Formirati ministarstvo koje će se baviti isključivo svim vidovima transporta (a ostale važne poslove kao što su izgradnja infrastruktura i građevinarstvo objediniti u posebno ministarstvo).
- 2.** Unaprediti zakonodavni okvir u delatnosti drumskog prevoza putnika kroz kreiranje pravnog i finansijski održivog modela javno privatnog partnerstva u obavljanju komunalne delatnosti javnog prevoza putnika na regionalnom nivou i međumesnog linijskog prevoza uz jasno propisivanje kriterijuma, procedura, tarifnog sistema i finansiranja, što će stimulatивно uticati kako na promociju usluge javnog prevoza kod korisnika prevoza tako i na motivisanost prevoznika da obavljaju ovu vrstu prevoza. Staviti u fokus ovu veoma važnu javnu uslugu za društvo.
- 3.** Koordinirati putem ministarstva ili formiranih nadležnih tela način uređenja delatnosti javnog prevoza putnika u drumskom saobraćaju putem regionalnog povezivanja više lokalnih samouprava po principu „grad i okolne opštine“ i formiranje zakonodavnog okvira u cilju ostvarivanja ovih mogućnosti.
- 4.** Dati medijski, stručni i društveni značaj javnoj usluzi prevoza putnika koji mora imati vidljiv prioritet u saobraćaju i društvu zbog velikog uticaja na kvalitet života svakog pojedinca i društva u celini a naročito na osetljive socijalne grupe u urbanim sredinama i ruralnim područjima. Javni prevoz putnika se mora definisati u strateškom i funkcionalnom smislu na republičkom i lokalnom nivou. Potencirati uticaj javnog prevoza putnika na unapređenje energetske efikasnosti i zaštite životne sredine.
- 5.** Unaprediti zakonodavni okvir u delatnosti drumskog prevoza putnika u interesu korisnika usluga, kroz širi spektar mogućih vrsta prevoza i angažovanja vozila svih kapaciteta (M1, M2 i M3) pod jasnim i kontrolisanim uslovima, uz podzakonske akte koji obezbeđuju fleksibilnost u smislu načina i brzine njihove promene i upodobljavanja dinamičkim transportnim procesima.
- 6.** U cilju unapređenja organizacije i koordinacije državnih institucija, lokalnih samouprava i privrednih subjekata i u skladu sa potrebom objedinjenja svih važnih procedura u upravnim postupcima vezanim za transport, kao i skraćanju vremenskih intervala u realizaciji tih postupaka, formirati specijalizovano nadležno telo koje će se tim baviti (dozvole, licence, izvodi licenci, redovi vožnje, interbus knjige putnih listova itd.).
- 7.** Podstaci procese digitalizacije u transportu kod prevoznika ali i formiranjem institucionalnog digitalnog komunikatora koji bi obezbedio API procedure za konekciju raznih digitalnih rešenja u transportu, GPS administratore za praćenje realizacija obaveza, digitalne putne listove i spiskove putnika. Unaprediti mogućnosti komunikacija komercijalnih sistema i kreirati podsticaj za dalji razvoj mobilnosti u sektoru mobilnosti.
- 8.** Digitalizovati i olakšati sve procedure koji se odnose na knjige putnih listova, izvoda licence, spiskove putnika itd. i uštedeti vreme i novac prevoznicima kreiranjem mogućnosti za preuzimanje tih dokumenta na više punktova u Republici Srbiji (na adresu prevoznika ili dostavljanje u sedište okruga ili lokalne samouprave), a ne samo u nadležnom ministarstvu u Beogradu.

9. Unaprediti kvalitet usluge prevoza putnika kroz objedinjavanje svih informacija o redovima vožnje, polascima, mogućnosti kupovine vozni karata i ceni kao i benefitima za određene kategorije putnika, putem jedinstvene digitalnu platformu na nivou Republike Srbije, koja će biti javno dostupna svim korisnicima prevoza, a koja će biti obavezna za sve prevoznike, autobuske stanice i druga prodajna mesta.
10. Unaprediti javno privatni dijalog i formirati mešovito stalno radno telo sastavljeno od predstavnika institucija, privrednih društava i udruženja koje će razmatrati probleme u drumskom transportu i donositi preporuke, predloge rešenja, kao i učestvovati u radu radnih grupa za izradu zakona o podzakonskih akata kojima se reguliše oblast drumskog transporta (prevoz, bezbednost, radna vremena, digitalizacija dokumenata u transportu, itd.)
11. Unaprediti saradnju institucija i stručnih i poslovnih asocijacija i subjekata sa lokalnim samoupravama uz upoznavanje sa obavezama vezanim za javni linijski gradsko-prigradski prevoz putnika kao komunalnu delatnost, afirmaciju i podršku izrade potrebnih akata i konsultativnih aktivnosti u vezi načina sprovođenja postupka u izboru partnera za obavljanje tih delatnosti.
12. Unaprediti praćenje kvantiteta i kvaliteta izvršenja usluge prevoza kroz formiranje digitalne platforme za objedinjavanje svih podataka o relacijama i broju održanih polazaka, pređenom putu sa i bez putnika, broju prevezenih putnika i ostvarenom prihodu, kao i tarifnom sistemu. Ove informacije bi poslužile za upravljanje sistemom javnog linijskog prevoza putnika na teritoriji Republike Srbije i obezbeđivanje dostupnosti svim korisnicima prevoza, kao i kreiranju pravnog okvira za subvencionisanje prevoznika u skladu sa pređenim putem, kako bi se prevoz učinio dostupnim svim građanima Republike Srbije i na onim relacijama na kojima ne postoji opravdan ekonomski interes.
13. Razraditi kvalitetne mehanizme koji će doprineti smanjenju tzv. „sive“ i „crne“ ekonomije u delatnosti drumskog prevoza putnika pre svega kroz regulativne stimulatívne mere, ali i represívne prirode i koje će usmeriti sve one koji nelegalno obavljaju ovu delatnost da imaju motiv da postanu legalni prevoznici kao i da imaju odvraćajući motiv, ne samo kroz strože kaznene mere, već i kroz izvesnost njihovog izvršenja. Jedinstven je zahtev da je oglašavanje neleganog i nezakonitog prevoza putnika veoma veliko, te da se mora kreirati mehanizam procedura za brže i efikasnije sprovođenja zakonske regulative.
14. Urediti rad, poslovanje i finansijske obaveze u poslovanju autobuskih stanica. Autobuske stanice jesu važan terminal i pre svega jesu na usluzi putnicima, te tako predstavljaju važan komunalni servis. Obezbediti rešenja da autobuske stanice privlače putnike i da budu kvalitetan servis mobilnosti uz podršku javnom prevozu putnika.
15. Unaprediti, digitalizovati i kvalitetenije urediti konkurentnost vanlinijskog prevoza putnika, uz uređenje organizovanih putovanja i kreiranja digitalnih rešenja koja bi uredila poslovanje i suzbila sivu i crnu zonu u turističkim putovanjima i vanlinijskom prevozu putnika. Neophodno je da lokalne samouprave opredle bezbedne lokacije za polaske i dolaske svih vrsta vanlinijskih prevoza putnika.
16. Unaprediti bezbednost saobraćaja na putevima kroz edukativne procese sticanja znanja, veština i formiranja adekvatnih stavova kroz CPC centre i CPC obuke, uz veću dostupnost i stručan izbor, ali i ažuriranje i mogućnost upodobljavanja tema i načina izvođenja tih obuka, kao i stimulaciju rada stručnih predavača i kontrolu kvaliteta obuke (ne samo forme već i sadržaja). Znanje i edukacija su važni za poslovanje i razvoj sektora.

17. Nedostatak profesionalnih vozača je veliki problem za održivost javnog prevoza i u tom smislu je data podrška za do sadašnje predloge poslovnih udruženja. Kreirati rešenja i ponuditi modele unapređenja znanja i periodičnih obuka profesionalnih vozača iz inostranstva koji su došli da rade u Republici Srbiji.
18. Afirmisati preventivnu bezbednost saobraćaja kroz delovanje svih društvenih činilaca, putem medija, stručnih skupova, reklamnih kampanja i organizaciju skupova za prevoznika uz prikaz statističkih podataka vezanih za posledice nezgoda, finansijskog gubitka društva i promociju pozitivnih stavova o važnosti bezbednog i propisnog ponašanja u saobraćaju.
19. Unaprediti saradnju resornog ministarstva i poslovnih udruženja u smislu izrade metodologija, funkcionalnih i ekonomskih elaborata podzakonskih akata i predloženih rešenja. Uspostaviti transparentnu interakciju predstavnika prevoznika i institucija.
20. Organizovati regionalne skupove u kojima će se razmeniti međusobna iskustva i informacije o propisima i inicijativama sa institucijama, ustanovama, prevoznicima, asocijacijama i drugim subjektima iz okruženja, kao i zajedničko delovanje u cilju olakšanja tržišnog poslovanja u regionu.
21. U koordinaciji stručnjaka iz oblasti transporta, ekonomije i prava, institucija, ustanova, udruženja, privrednih subjekata i drugih zainteresovanih činioca, predložiti određenu dinamiku sprovođenja aktivnosti u realizaciji ovih zaključaka.

Beograd 13. mart 2025.godine

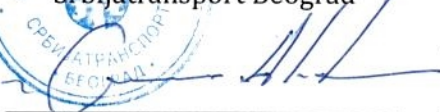
Predsednik Odbora direktora
Poslovnog udruženja
drumskog saobraćaja
Srbijatransport Beograd

Svetlana Bjelić

Predsednik
Granskog udruženja
poslodavaca drumskog
saobraćaja Srbije
Srbijatransport Beograd

Goran Aleksić

Direktor
Poslovnog udruženja
drumskog transporta
Panontransport Novi Sad

Mirko Vučinić